

Františkovo slovo

č.51

Papež k 200. výročí korunovace Matky Milosrdenství

Láska osvobozená od egoismu dává radost

Kdo nebere vážně mučednickou dimenzi života, nepochopil Ježíšovo učení

Papež: Hudba vysvobozuje z úzkosti

Rodina: Tři slova

Papež kázal o strachu a radosti

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež k 200. výročí korunovace Matky Milosrdenství

Vatikán/Savona. Papež František dnes zaslal poselství do mariánské poutní svatyně Matky Milosrdenství v Savoně u příležitosti 200. výročí korunovace tamější mariánské sošky papežem Piem VII. Petrův nástupce v poselství adresovaném biskupovi tamější diecéze mons. Vittorio Lupimu píše:

„Ve šlápějích svého předchůdce Benedikta XVI. se duchovně vydávám do svatyně zbudované před necelými pěti stoletími v místech, kde se rolníkovi Antoniovovi Bottovi ukázala Panna Maria, požádala jej o pokání a obrácení a rozloučila se s ním slovy: »**Milosrdenství, nikoli spravedlnost**«. Tato exhortace je více než kdy jindy aktuální pro naši dobu, která je zvláštním způsobem dobou milosrdenství.

Jednomyslná odpověď savonského lidu na výzvu Matky Boží způsobila opravdový »vodopád« nebeských milostí a stala se rovněž počátkem mnoha charitativních a sociálních děl, dosvědčujících, že duchovní a tělesné milosrdenství je nerozdělitelné.

V jedné velmi dramatické chvíli dějin Evropy, papež Pius VII., Napoleonem unesený a vězněný v Savoně, dostal povolení navštívit svatyni Naší Matky Milosrdenství a učinil zde slib, že až bude svobodný, vrátí se, aby zde vykonal slavnostní korunovaci její sošky, k čemuž došlo 10. května 1815. Potom 24. května téhož roku ustanovil svátek Panny Marie Pomocnice křesťanů. Matka Milosrdenství je vskutku všem svým dětem stále nablízku a podporuje ty, kdo se nacházejí v nebezpečí a trpí diskriminacemi a pronásledováními i v dnešní době.

Doufám proto, že blížící se Svatý rok Milosrdenství v celé církvi prohloubí a rozšíří zasvěcení Matce Milosrdenství, která v tomto kraji dala trvalé znamení svojí něhy a své blízkosti putujícímu Božímu lidu v tomto světě.“

Napsal papež František biskupovi Savony.

Angelus

10.5.2015

Láska osvobozená od egoismu dává radost

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium – z 15. kapitoly Jana – nás uvádí do večěradla a podává nám Ježíšovo nové přikázání, které říká: „Toto je mé přikázání: milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás“ (Jan 15,12). S myšlenkou na blížící se oběť na kříži potom dodává: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život“ (Jan 15,13-14). Tato slova pronesená během poslední večere shrnují veškeré Ježíšovo poselství, ba dokonce zahrnují všechno, co Ježíš učinil: dal život za své přátele. Za přátele, kteří nechápali a v klíčovém momentě Jej opustili, zradili a zapřeli. Tím je řečeno, že **Ježíš nás miluje, třebaže si Jeho lásku nezasluhujeme**. Takto nás miluje Ježíš.

Tímto způsobem nám Ježíš *ukazuje cestu*, po které Jej máme následovat, cestu lásky. Jeho přikázání není pouhý předpis, který zůstává vždycky něčím abstraktním či vnějškovým vzhledem k životu. Kristovo přikázání je *nové*, protože On jej jako první uskutečnil, *ztělesnil*. Zákon lásky je tak vepsán jednou provždy do srdce člověka (srov. Jer 31,33). Jak byl vepsán? Ohněm Ducha svatého. A s tímtež Duchem, kterého nám Ježíš dává, se můžeme ubírat touto cestou také my!

Je to konkrétní cesta, která nás vede, abychom vycházeli ze sebe vstříc druhým. Ježíš nám ukázal, že Boží láska se uskutečňuje láskou k bližnímu. Obě vedou společně. Stránky evangelia překypují touto láskou: dospělé i děti, učené i nevědomé, bohaté i chudé, spravedlivé i hříšníky - všechny přijal Kristus do svého srdce.

Tato Pánova slova nás tedy nabádají, abychom se vzájemně milovali, i když si ne vždy rozumíme a ne vždycky se shodujeme. Právě tam je však vidět křesťanská láska. Láska, která se projevuje i při rozdílnosti názorů a charakterů, protože je větší než tyto rozdíly. Takové lásce nás učí Ježíš. Je to nová láska, protože je obnovena Ježíšem a Jeho Duchem. Je to láska *vykoupená, osvobozená od egoismu*. Tato láska obdarovává naše srdce radostí, jak říká Ježíš: „To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila“ (Jan 15,11). Je to právě Kristova láska, kterou Duch svatý vlévá do našich srdcí a která koná každý den divy v církvi i ve světě. Existuje mnoho *malých i velkých skutků* poslušných Pánovu přikázání: „Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás“ (srov. Jan 15,12). Malé každodenní skutky přiblížení se starému člověku, dítěti, osamocenému nebo strádajícímu člověku, bezdomovci, nezaměstnanému, imigrantovi, uprchlíkovi.. Mocí tohoto Kristova slova se může každý z nás stát bližním svému bratrovi a svojí sestře, které potkává. V těchto skutcích blízkosti a přízně se projevuje láska, které nás učí Kristus.

Kéž nám naše Nejsvětější Matka pomáhá, aby ve všedním životě každého z nás byly Boží láska a láska k bližnímu vždycky spojeny.

Kázání z Domu sv. Marty

11.5.2015

Kdo nebere vážně mučednickou dimenzi života, nepochopil Ježíšovo učení

Vatikán. I dnes jsou křesťané zabíjeni ve jménu Božím. Duch svatý jim však dává sílu vydat svědectví i mučednictvím – řekl papež František během kázání při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

V dnešním evangeliu (Jan 15,26-16,4) Ježíš promlouvá k učedníkům o Duchu svatém: »Měl bych vám ještě mnoho jiného říci, ale teď byste to nemohli snést. Ale až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy« (Jan 16,12). Pán „mluví o budoucnosti, o kříži, který nás čeká – vysvětloval papež – a mluví k nám o Duchu svatém, který nás připravuje, abychom mohli vydat křesťanské svědectví. Mluví o pohoršení perzekuce, pohoršení kříže. Život církve – poznamenal dále papež – je pouť vedená Duchem, který nám připomíná Ježíšova slova a učí nás tomu, co nám Ježíš ještě nemohl říci. Je druhem na cestě, který nás brání také před pohoršením kříže, protože kříž je pohoršení pro židy, kteří žádají znamení, a hloupost pro Řeky, tedy pohany, kteří žádají moudrost a nové ideje. Křesťané však hlásají ukřižovaného Krista a aby učedníci nebyli pohoršeni křížem, Ježíš je na to připravuje: »Vyloučí vás ze synagogy, ano přichází hodina, kdy každý, kdo vás zabije, bude si myslet, že tím uctívá Boha« (Jan16,2).“

„Dnes jsme svědky toho, že zabíjejí křesťany ve jménu Božím, protože je pokládají za nevěřící. Je to Kristův kříž: »Budou tak jednat, protože nepoznali Otce ani mne« (Jan 16,3). Co se stalo mně – říká Ježíš – stane se také vám: pronásledování, soužení. Nepohoršujte se však, Duch nás povede a dá nám pochopení.“

V tomto kontextu pak papež František zmínil včerejší telefonický rozhovor s koptským patriarchou Teodorem „u příležitosti včerejšího dne koptsko-katolického přátelství“:

*„Mluvil jsem o jeho věřících, zavražděných na pláži, protože byli křesťané. Tito věřící mocí, kterou dostali od Ducha svatého, nepodlehli pohoršení. Zemřeli se jménem Ježíš na rtech. To je síla Ducha - svědectví. **Mučednictví je opravdu to nejvyšší svědectví.**“*

„Existuje však také každodenní svědectví – pokračoval papež – svědectví, které zpřítomňuje plodnost Paschy a které dává Duch svatý. Ten nás vede k plné pravdě, úplné pravdě a připomíná nám, co nám říká Ježíš.“

„Křesťan, který tuto »mučednickou« dimenzi života nebere vážně, nepochopil cestu, které nás učí Ježíš. Je to mučednická cesta všedního dne, mučednická cesta při obraně práv lidí, mučednická cesta při obraně dětí, když tatínci a maminky brání svoji rodinu; mučednická cesta mnoha nemocných, kteří trpí z lásky k Ježíši. My všichni máme možnost nést dál tuto velikonoční plodnost touto mučednickou cestou a nepohoršovat se.“

Papež pak svoji homilii zakončil prosbou: „Prosme Pána o milost přijmout Ducha svatého, který nám připomíná, co řekl Ježíš, uvádí nás do celé pravdy a denně připravuje k vydání svědectví, k podstoupení tohoto - malého každodenního nebo velkého - mučednictví podle Pánovy vůle.“

13.5.2015

Papež: Hudba vysvobozuje z úzkosti

Vatikán. Před generální audiencí Petrův nástupce krátce pozdravil organizátory a sponzory benefičního „Koncertu pro chudé“, který se bude ve čtvrtek večer konat ve vatikánské aule Pavla VI. Salernský filharmonický orchestr a sbor římské diecéze bude řídit izraelský dirigent Daniel Oren. Hudba spojuje, upozornil papež František:

“Hudba má schopnost propojit duše a sjednotit nás s Pánem, ke kterému stále vede. Je horizontální i vertikální, jde do výše, vysvobozuje nás z úzkosti. A to rovněž smutná hudba – jen pomysleme na ona tklivá adagia. Také tato hudba pomáhá v nesnadných chvílích. Mnohokrát vám děkuji, protože všem prospěje trocha duchovního povznesení vprostřed materiální sháňky, která nás neustále obklopuje, přizemňuje a obírá o radost. Jako věřící máme radost z Otce, který nás miluje, a z toho, že nás ke všem lidem pojí bratrství.”

V průběhu koncertu zazní skladby italského bibliisty a skladatele, mons. Marca Frisiny. Budou to výňatky ze zhudebněné „Božské komedie“, kterou složil na připomínku 750. výročí narození Danta Alighierioho, a další skladby věnované velikonoční době, a tudíž radosti a naději.

“Tento koncert bude rozsévat radost, nikoli veselí chvilkové zábavy. Sémě radosti zůstane v duších všech lidí a velmi jim prospěje. Děkuji za dobro, které děláte, mnohokrát ze srdce děkuji.”

Rozloučil se papež František s organizátory čtvrtěčního koncertu, mezi které patří Papežské rady pro kulturu a novou evangelizaci, nadace sv. Matouše na památku kard. Van Thuân při Papežské radě *Iustitia et Pax* a Apoštolská dobročinná pokladna, do které poplynou výtěžky ze sponzorských darů. Vstupenky na samotný koncert byly rozdány zdarma v římské Charitě, centrech pro uprchlíky a periferních farnostech, vysvětlil předseda úřadu Apoštolské almužny, mons. Diego Giovanni Ravelli:

“Výlučnými protagonisty této události jsou naši potřební bratři. Budou vzácnými hosty, kterým bude vyhrazeno čestné místo. A neděláme to kvůli vnějšímu zdání naší dobroty, ale protože se musíme naučit, že v nich vidíme Ježíše.”

Koncert vyvrcholí společným zpěvem celého shromáždění, uvedl mons. Marco Frisina, sbormistr pěveckého sboru římské diecéze.

“Už tu nebudou pěvci a posluchači, protože bych rád, aby sedmitisícové publikum zpívalo s námi. Co to bude? Mojžíšův zpěv, zpěv vykoupených, ten, o kterém Apokalypsa říká, že jej budeme zpívat navždy. Bude krásné zpívat s rodinami, chudými a vyloučenými lidmi, trpícími, uprchlíky, zoufalci a mladými lidmi. Zpívat všichni společně.”

Uvedl na okraj vatikánského „Koncertu pro chudé“ mons. Marco Frisina, jehož skladby zazní o zítřejší slavnosti Nanebevstoupení Páně v aule Pavla VI.

Generální audience

13.5.2015

Rodina: Tři slova

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní katecheze je jakousi vstupní branou k sérii reflexí o životě rodiny, reálném rodinném životě s jeho dobami a událostmi. Na této vstupní bráně jsou napsána tři slova, která jsem již na

tomto náměstí několikrát použil. Jsou to slova: „dovolíš?“, „děkuji“ a „promiň“. Tato slova totiž otevírají cestu k dobrému životu v rodině, k pokojnému životu. Jsou to jednoduchá slova, ale jejich užití v praxi není tak snadné! Mají v sobě velkou sílu, mají moc ochránit domov i uprostřed tisícových těžkostí a zkoušek; jejich absence však poněkud působí trhliny, které mohou domovu přivodit i zkázu.

Normálně tato slova považujeme za „dobré vychování“. Dobře vychovaný člověk žádá o dovození, děkuje a když pochybí, prosí o prominutí. Dobré vychování je velice důležité. Velký biskup, svatý František Sáleský říkával, že „dobrá výchova je už polovina svatosti“. Ale pozor, z historie známe také dobré způsoby formalismu, který může být maskou, za níž se skrývá duševní suchopár a nezáměr o druhého.

Lze říci, že „za množstvím dobrých způsobů lze ukrývat špatnosti“. Ani náboženství není chráněno před tímto rizikem, ve kterém formálnost sklouzává do duchovního zesvětštění. Dábel, který pokoušel Ježíše, měl dobré způsoby, jež jsou vlastní džentlmenovi, kavalírovi. Citoval Písmo svaté, budil zdání teologa. Jeho styl vypadá korektně, ale má v úmyslu odvést od pravdy o Boží lásce. My však máme na mysli dobrou výchovu v její autenticitě, kde je styl dobrých vztahů pevně zakořeněn v lásce k dobru a úctě ke druhému. Z této ryzosti lásky žije rodina.

První slovo je „dovolíš?“. Když si děláme starost s tím, abychom zdvořile požádali také o to, co bychom mohli předpokládat, tak upřednostňujeme pravého ducha manželského a rodinného soužití. Vstup do života druhého, přestože je součástí mého života, vyžaduje jemnost nevnucujícího se postoje, který obnovuje důvěru a úctu. Důvěrnost zkrátka neopravňuje považovat všechno za samozřejmost. A láska, čím je důvěrnější a hlubší, tím více vyžaduje respektování svobody a schopnost čekat, až druhý dveře svého srdce otevře. V této souvislosti připomeňme Ježíšova slova z knihy Zjevení, která jsme dnes slyšeli: „Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu a budu jíst u něho a on u mně“ (Zj 3,20). Také Pán žádá o dovození, aby mohl vstoupit. Nezapomínejme na to.

Druhé slovo je „děkuji“. Někdy to vypadá, že se stáváme civilizací špatných způsobů a špatných slov, jako by to byla nějaká znamení emancipace. Nezřídka je slyšíme i na veřejnosti. Zdvořilost a schopnost poděkovat bývají vnímány jako projevy slabosti a někdy vzbuzují dokonce nedůvěřivost. Této tendenci je třeba čelit v lůně rodiny samotné. Musíme být neústupní ve výchově k uznání a vděčnosti. Právě tudy totiž vede důstojnost člověka i sociální spravedlnost. Pokud se z rodinného života tento styl vytrácí, mizí také ze společnosti. Vděčnost je pro věřícího samotným jádrem víry. Křesťan, který nedovede děkovat, zapomněl Boží mluvu. A to je nepěkné. Připomeňme si otázku, kterou položil Ježíš po uzdravení deseti malomocných, když se jenom jeden vrátil, aby poděkoval. (srov. Lk 17,18). Jednou jsem slyšel, kterak jeden starší a velice moudrý, dobrý a obyčejný člověk, mající onu zbožnou životní moudrost, řekl: „Vděčnost je rostlina, která roste pouze v zemi šlechetných duší.“ Ušlechtilost duše, ona Boží milost v duši nás nabádá, abychom děkovali a byli vděční. Je to květ šlechetné duše a je krásný.

Třetí slovo je „promiň“. Slovo jistě obtížné, ale přece velice potřebné. Když chybí, trhlinky se – chtě nechtě – zvětšují, až jsou z nich hluboké mezery. V modlitbě, které nás naučil Pán - Otče náš, která obsahuje všechny prosby, jež jsou podstatné pro náš život – nacházíme nikoli náhodou tento obrat: „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“ (Mt 6,12). Uznání chyb a touha napravit, co bylo opominuto – úcta, upřímnost, láska – si zasluhuje odpuštění. V domě, kde se o odpuštění neprosí, začíná ubývat vzduchu, vznikají stojaté vody. Mnohé zraněné city, mnohé rány v rodinách začínají, když se vytratí toto cenné slovo - „promiň“. V manželském životě nastávají občas hádky... někdy létají také talíře. Radím však jedno: **nikdy nekončit den bez usmíření**. Poslyšte: hádali jste se někdy s manželem či manželkou? S rodiči nebo dětmi? Hádali jste se moc? Není to dobré, ale v tom není ten problém. Problém vzniká, zůstane-li ten pocit do druhého dne. Proto, pokud jste se hádali, nikdy v rodině nekončete den bez usmíření. Stačí drobný projev něhy beze slov. Nikdy však neskončit rodinný den bez usmíření. Je to jasné? Není to snadné, ale je nutné tak jednat. A tak se život stává krásnějším.

Tato tři klíčová slova rodiny jsou jednoduchá a možná nám na poprvé připadají úsměvná. Když je však zapomeneme, není se pak čemu smát, ne? Naše výchova je možná příliš přezírá. Kéž nám

Pán pomůže vrátit jim jejich správné místo v našem srdci, v našem domově a také v našem občanském soužití.

Papež kázal o strachu a radosti

Vatikán. Komunity, které jsou ustrašené a bez radosti, stůňou a nejsou už křesťanské – poznamenal papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

„Strach“ a „radost“ – tato dvě duševní rozpoležení se objevují v dnešní liturgii slova (Sk 18,9-18, Jan 16,20-23a). „Strach – řekl papež – je postoj, který nám škodí. Oslabuje nás, způsobuje zakrnění a paralyzuje. **Člověk, který má strach, nedělá nic, neví, co dělat; je koncentrován na sebe, aby se mu nestalo něco zlého. Strach přivádí k egoistickému egocentrismu a paralyzuje. Ustrašený křesťan je člověkem, který nechápe Ježíšovo poselství.**“

„Proto říká Ježíš Pavlovi: »Neboj se! Jen mluv a nemlč« (Sk18,9). Strach není křesťanský postoj. Můžeme říci, že je postojem uvězněné, nesvobodné duše, nemající svobodu hledět dopředu, tvořit něco, konat dobro... Stále si říká: »Je tady toto nebezpečí a pak tamto a tohle...« A to je zlovyk. Strach škodí.“

„Nemít strach znamená žádat o milost odvahy, odvahy Ducha svatého, který nás posílá“ – pokračoval papež:

„Existují ustrašené komunity, které vždycky jednají na jistotu. Říkají: »Ne, ne, to nedělejme. To nelze, to se nemůže..« Zdá se jako by měly na vstupní bráně nápis »zakázáno«. Všechno je ze strachu zakázáno. Vstoupíš tam a cítíš ten zkažený vzduch, protože taková komunita je nemocná. Roznemohla se strachem. Nedostatek odvahy způsobuje nemoc komunity.“

Strach – upřesnil papež – je však třeba rozlišovat od „bázně Boží“, která je „svatá, je to bázeň adorace před Pánem. Bázeň Boží je ctnost. Boží bázeň však nezpůsobuje zakrnění, neoslabuje neparalyzuje: nese dál, vstříc poslání, která dává Pán.

Dalším slovem dnešní liturgie je „radost“. „Vaši radost vám nikdo nevezme,“ (Jan 16,22) říká Ježíš. „V těch nejsmutnějších a nejbolestnějších chvílích – vysvětloval papež – se radost stává pokojem, zatímco zábava se v bolestné chvíli stává temnotou, tmou. Křesťan bez radosti není křesťanem. Křesťan, který neustále žije ve smutku, není křesťan. Takový křesťan ve chvíli zkoušek, nemoci a různých těžkostí, ztrácí pokoj, něco postrádá.“

„Křesťanská radost není pouhou zábavou, není přechodným veselím. Křesťanská radost je dar, dar Ducha svatého. Umožňuje srdci stále se radovat, protože Pán zvítězil, Pán kraluje, Pán je po pravici Otce, Pán na mne shlédl, poslal mne, obdařil milostí a učinil mne synem Otce... To je křesťanská radost. Křesťan žije v radosti.“

„Také komunita bez radosti – dodal papež – je nemocná. Možná bude zábavná, ale onemocněla zesvětštěním, protože nemá radost Ježíše Krista. Když je církev ustrašená a nepřijímá radost Ducha svatého, roznemůže se, onemocní komunity, onemocní věřící.“

Homilii pak papež zakončil prosbou: „Pozvedni nás, Pane, ke Kristu sedícímu po Otcově pravici, povznes našeho ducha, odejmi nám veškerý strach a daruj nám radost a pokoj.“